

BEIRUT

Ministry of Tourism - Lebanon
550 Central Bank Street (Hamra)
P.O.Box: 11-5344, Beirut - Lebanon
Tel: (961)(1) 340 940 - 1 -2 - 3 -4
Hot line: 1735
Fax: (961)(1) 340 945
E.mail: mot@lebanon-tourism.gov.lb
Web Site: www.destinationlebanon.gov.lb

PARIS

Lebanon Tourist Office
124, rue Faubourg St. Honore 75008
Paris-France
Tel: (33) 143591036 / 1435912113 / 4
E.mail: libanot@aol.com
Fax: (33) 143591199

CAIRO

Lebanon Tourist Office
1, Talaat Harb street (Midan al-Tahrir)
Cairo - Egypt
Tel & Fax: (202) 3937529

LEBANON
Ministry of Tourism

LEBANON

LEBANON
Ministry of Tourism

Położony nad brzegiem Morza Śródziemnego, przecięty dwoma równoległymi łańcuchami górskimi Liban wydaje się być krajem zawieszonym pomiędzy niebem i morzem. Pomimo niewielkiej powierzchni (10425 km kw.) wyróżnia się niezwykle bogactwem przyrody, kultury i historii.

Od błękitnego morza po połyskujące bielą ośnieżone szczyty gór, przed oczyma zwiedzających jawią się kontrastujące ze sobą widoki. Nagie, skaliste stoki przechodzą w żyzne doliny z rwącymi rzekami i wodospadami.

Krajobrazy zmieniają się błyskawicznie: od wzgórz porośniętych sosnowymi lasami, poprzez surowe skały aż po żyzne równiny, na których zielenią się winnice.

Liban jest krajem o złożonym pochodzeniu, ukształtowanym przez dziesięć tysięcy lat bogatej historii. Od najwcześniejszych czasów uroda tego kraju i wyjątkowe położenie geograficzne przyciągały najeźdźców, którzy zostawiali po sobie ślady swej cywilizacji. Odcisnęły one trwale piętno na tym, co tworzy złożony obraz współczesnego Libanu.

Spuściznę przeszłości ukazują przebogate, różnorodne zabytki archeologiczne i historyczne w każdym niemal zakątku kraju.

Dokądkolwiek by się nie udać, świadectwo bogatej i burzliwej historii przejawia się w fenickich sarkofagach, rzymskich świątyniach, zamkach krzyżowców, meczetach Mameluków.

Kuchnia Libanu, tak jak jego kultura, charakteryzuje się niezwykle różnorodnością. Słynie przede wszystkim z mezze, niezliczonej ilości smakowitych przystawek i dań, serwowanych w miłym otoczeniu.

Każda próba opisanie Libanu jest z góry skazana na niepowodzenie. Libanu nie da się zawrzeć w słowach, trzeba go doświadczyć. Zapraszamy więc do odwiedzenia naszego wspaniałego kraju, gdzie drogi prowadzą z miasta do wioski, z miasteczka na teren pełen zabytków archeologicznych, z jednej epoki do drugiej.

Bejrut, wielokrotnie burzony i odbudowywany, jest miastem, które swoisty charakter zawdzięcza intrygującemu przenikaniu się kultur Wschodu i Zachodu.

Dynamiczna, zatłoczona, elegancka i okazała stolica Libanu za każdym rogiem ulicy ukazuje inne oblicze.

Rzucające się tu w oczy kontrasty nie pozwalają na zachowanie obojętności; są zbyt przytłaczające. Tuż obok luksusowych klimatyzowanych sklepów, oferujących towary o światowych markach, barwni choć ubodzy sprzedawcy pchają w pełnym słońcu swoje wózki z towarami. Stare wille pokryte świeżą warstwą tynku odbijają się szybach nowoczesnych szklanych budynków.

Więcej kontrastów pojawia się w opuszczonych, zrujnowanych dzielnicach - ostatniego świadectwa wojny, gdzie tuż za rogiem tętnią życiem uliczki z ogromną liczbą kafejek, restauracji i sklepików. Sercem Bejrutu jest centrum wciąż będące wielkim placem budowy. Zobaczyć tu można, w scenerii jakby z „Księgi tysiąca i jednej nocy”, odrestaurowane budynki pomalowane w piękne, pastelowe kolory. Wąskie uliczki przeznaczone tylko dla przechodniów często ożywają wieczornymi widowiskami, targami i spektaklami, które toczą się na tle wspaniale rzeźbionych fasad.

Za zakrętem jednej z tych uliczek stajesz nagle przed rzymskimi łaźniami harmonijnie wtopionymi w miejski krajobraz. Nad tym fragmentem miasta góruje Wielki Seraj wzniesiony w 1842 roku - w czasach imperium osmańskiego.

Pigeon Rocks

Do spacerów kusi słynny bulwar Rausze. Ta dwukilometrowa promenada przyciąga wielu miłośników spacerów, marszów i joggingu, a także sprzedawców słodczy i różnych potraw oraz amatorów kawy - zarówno stołecznych mieszkańców, jak i turystów. Zachodzące słońce, tonąc w morzu tuż za Skalą Gołębia, ściąga tu przytulone do siebie pary zakochanych.

W ciągu dnia Bejrut, będący głównym portem Libanu, obsługującym handlowe i przemysłowe przedsiębiorstwa całego kraju, nosi wszelkie znamiona kosmopolitycznego miasta i jest typową, pełną tłumów i zgiełku stolicą. Oblicze miasta zmienia się jednak, gdy tylko zamkną się biura i sklepy; Bejrutczycy wylegają wówczas z domów na ulice i udają się do restauracji, kawiarni lub nocnych klubów.

Bejrut, jako stolica i centrum kultury, słynie ze swoich uniwersytetów i szkół. Muzeum Narodowe dokumentuje wspaniałą przeszłość kraju, a życie kulturalne obfitujące w muzyczne i artystyczne wydarzenia kwitnie przez cały rok.

Muzeum Narodowe, czynne od 1942 roku, syczy ci się kolekcją unikatowych eksponatów archeologicznych.

Na świeżo odnowionym parterze wystawionych jest około siedemdziesięciu dużych eksponatów. Największą ozdobą kolekcji jest sarkofag Ahirama, króla Byblos, z najstarszą znaną inskrypcją w alfabecie fenickim.

Również na parterze zobaczyć można ogromny posąg w stylu egipskim, odkryty w Byblos. Warto obejrzeć posąжки dzieci ofiarowywane jako wota bogu uzdrawiania Eszmunowi, którego świątynia do dziś istnieje w pobliżu Sydonu. Wśród wielu wyjątkowych obiektów zgromadzonych w muzeum znajdują się m.in. kapitel z ornamentem przedstawiającym głowę byków oraz mozaiki przedstawiające sceny mitologiczne.

Na pierwszym piętrze, muzeum eksponuje około tysiąca mniejszych przedmiotów z czasów prehistorycznych: epoki brązu i żelaza, okresów kultury hellenistycznej, rzymskiej i bizantyjskiej, a także z okresu od arabskiego podboju do panowania Mameluków.

Muzeum otwarte jest codziennie oprócz poniedziałków w godzinach od 9:00 do 17:00.

Rzeźbione, przez trwającą miliony lat erozję, jaskinie Dzejita stanowią widok, który trudno wprost opisać. Kamienne rzeźby o eleganckich kształtach ukazują swoje piękno dzięki znakomitemu systemowi oświetlenia, które wydobywa z nich tajemniczą głębię. Jaskinie te zostały odkryte w 1836 roku, zaś w latach 1874-1940 ekspedycje angielskich, amerykańskich i francuskich badaczy dotarły w nich aż do głębokości 1750 metrów.

Badania tego wielkiego dziewięciokilometrowego systemu podziemnych jaskiń od roku 1946 kontynuowali libańscy speleolodzy.

Na jaskinie Dzejita składają się dwie galerie: górna - sucha i dolna z podziemnym jeziorem, więc zwiedzać ją można łodziami.

Zwiedzanie jaskiń jest przeżyciem dostarczającym niezwykłych wrażeń. Stalagmity i stalaktyty łączą się, tworząc fantastyczną dekorację, odbijającą się w przejrzystej wodzie podziemnego basenu. Jaskinie są znakomicie utrzymane i łatwo dostępne, także dla dzieci i osób starszych. Mała kolejka przewozi zwiedzających z jednej galerii do drugiej, a w pobliżu znajduje się restauracja, barek i sala projekcyjna.

Każdy zwiedzający Liban, musi zobaczyć Byblos - miasto, którego historia sięga siedem tysięcy lat wstecz. Znajdują się tutaj ważne zabytki, pozostałości po wszystkich cywilizacjach, jakie rozwijały się w regionie przez tysiąclecia.

W tej leżącej nad morzem miejscowości przetrwały fragmenty zabudowań z epoki kamiennej. Kananejskie i fenickie świątynie, mury starożytnego miasta i kilka zabytków rzymskich m.in. amfiteatr z fenickimi sarkofagami na obrzeżach. Największe wrażenie wywiera zbudowany w XIII wieku masywny zamek krzyżowców.

Byblos jest terenem bardzo ważnych wykopalisk archeologicznych, także z tego względu, że było miejscem narodzin alfabetu. Faktem jest, iż na sarkofagu fenickiego króla Ahirama, odkrytym w Byblos i wystawionym teraz w Muzeum Narodowym w Bejrucie, można zobaczyć najstarszą znaną nam inskrypcję w alfabecie fenickim.

Byblos crusader castle

Byblos znane jest również z malowniczego średniowiecznego portu, gdzie małe łodzie rybackie łagodnie kołyszą się na falach.

W kościele św. Jana, zbudowanym w XIII wieku przez krzyżowców, należy zwrócić uwagę na dzwonnice z przepięknie rzeźbionym zwieńczeniem oraz baptysterium o potrójnych łukach.

W pobliżu wejścia do zamku podziwiać można śliczny mały meczet z czasów imperium osmańskiego.

Tuż obok, w Muzeum Figur Woskowych zobaczyć warto sceny przedstawiające obyczaje i tradycje libańskie. Kolejnym interesującym obiektem w Byblos jest Muzeum Skamielin, w którym wystawiono, zachowane w kamieniu, fascynujące okazy prehistorycznej flory i fauny.

Najważniejsze miasto na północy Libanu i drugie co do wielkości miasto tego kraju - Trypolis, chociaż niezwykle ożywione, zachowało dziedzictwo swojej przeszłości lepiej niż inne libańskie miasta. Słynne bazyry (po arabsku: suk) z labiryntem ciasnych uliczek, w których łatwo się zgubić, rozsiewają wspaniałe, orientalne aromaty. Warto zwiedzić tam pracownie krawieckie i gamcarskie, mydlarnie i inne tradycyjne warsztaty rzemieślnicze, gdzie nacieszyć się można zapachem świeżo zmielonej kawy zmieszanej z aromatem korzennych przypraw. Zwiedzanie bazarów w Trypolisie jest prawdziwie zmysłowym doświadczeniem.

Taynal mosque

Orientalną atmosferę starego Trypolisu wyczuwa się także w meczetach, zwłaszcza w godzinach modlitwy, kiedy to nawoływania muezzinów niosą się echem po całym mieście. Meczety pochodzą głównie z czasów panowania Mameluków, którzy podbili kraj w XIII wieku. Są one prawdziwymi architektonicznymi arcydziełami. Koniecznie należy zobaczyć Wielki Meczet z ogromnym dziedzińcem otoczonym arkadami, meczet Tajnal, którego majestatyczny portal ozdabiają marmurowe pasy, a także meczet Burtasijja z finezyjnie rzeźbionym minaretem.

Nad miastem góruje ogromna cytadela zbudowana w czasach wypraw krzyżowych przez Raymonda de Saint Gilles, założyciela hrabstwa Trypolisu. Zniszczona w znacznej mierze w okresie panowania Mameluków, twierdza była wielokrotnie przebudowywana przez kolejnych władców. Ta wspaniała cytadela o długości 120 m i szerokości 70 metrów jest jedną z najwspanialszych budowli tego typu na Bliskim Wschodzie. Warto odwiedzić również sławne łaźnie (po arabsku: hammam); niektóre z nich pochodzą z XIII wieku. Kopyta tych budowli mają szklane prześwitły, przez które światło przedostaje się do wnętrza. W Hammam al-Abid, jedynym funkcjonującym do dziś obiekcie tego rodzaju, można zażyć przyjemności autentycznej łaźni tureckiej.

Khan Al Khayateen

W starej części miasta znajdują się "karawanseraje" (po arabsku: chan) czyli gospody z podwórzami oraz islamskie szkoły teologiczne. (po arabsku: madrasa) zbudowane w czasach Mameluków albo w okresie imperium osmańskiego.

Na wysokości 1800 m n.p.m. libańskie cedry fascynują swoim majestatycznym wyglądem i wiekiem. Drewno cedrowe, znane z wytrzymałości i odporności na wodę czy wilgoć, było szeroko wykorzystywane w czasach starożytnych. W epoce Fenicjan było towarem eksportowanym masowo, głównie do Egiptu i kolonii fenickich w basenie Morza Śródziemnego.

Król Salomon zamówił ogromne ilości tego drewna u króla Tyru, Hirama, aby wybudować świątynię w Jerozolimie. Egipcjanie używali go do budowy okrętów i sarkofagów, zaś oleju cedrowego - do mumifikowania zmarłych.

Intensywna eksploatacja lasów cedrowych trwała przez całe stulecia i doprowadziła do znacznego wyniszczenia tego gatunku. Z ogromnych lasów pokrywających góry Libanu pozostało niewiele skupisk drzew tego gatunku, więc aby chronić cenne obiekty przyrodnicze utworzono kilka rezerwatów w miejscowościach: Dżadz, Tannurin, Ehden, Baruk i Massar asz-Szuf.

Najstaryszymi bez wątpienia, są cedry w Bszarre, z których wiele liczy sobie setki lat. Wiek czterech z nich ocenia się na 1500 – 2 000 lat, mają one 35 metrów wysokości i 12-14 metrów obwodu. Drzewa te, zwane Cedrami Pana Boga, z konarami ułożonymi jak ramiona do modlitwy, wyglądają najwspanialej spowite szatą białego, czystego śniegu.

Rezerwat cedrów w Bszarre jest znany także jako znakomity teren narciarski i miejsce, z którego rozciąga się wyjątkowo piękny widok na dolinę Kadiszy.

Kadisza - Święta Dolina, która od pierwszych wieków naszej ery była azylem dla pustelników i patriarchów, leży na północy kraju, u podnóża malowniczej wioski Bszarre, niedaleko rezerwatu słynnych cedrów libańskich.

Ta głęboka dolina, zaliczona przez UNESCO do zabytków dziedzictwa ludzkości, przypomina pierwotny raj. Otaczają ją ostre wapienne skały porośnięte drzewami i usiane pieczarami. Woda jest tu wszędzie: w przydrożnych źródłach, rwących strumieniach i wodospadach. Stare klasztory wykute w skalach stały się częścią naturalnego piękna tej doliny.

Cisza Kadiszy i unoszący się w powietrzu zapach kwiatów i aromatycznych roślin czyni z niej oazę spokoju. Pełno tu prawie niedostępnych pustelni, jaskiń, grot i monasterów, w których w dawnych wiekach znajdowały schronienie przed prześladowaniami różne grupy religijne.

W monasterze Kozhaja (w języku syriackim: Skarb Życia czyli Chrystus) zobaczyć można prasę drukarską z 1871 wieku, poprzedniczkę tej, na której w XVI wieku po raz pierwszy na Bliskim Wschodzie wydrukowano książkę syriackimi czcionkami.

Święta Dolina

ANŻAR (ANJAR) MIASTO OMAJJADÓW

Położony w dolinie Bekaa, Anżar jest miastem, w którym znajdują się najlepiej zachowane w całym Libanie zabytki z czasów panowania dynastii Omajjadów. Ta pierwsza dziedziczna arabsko-muzułmańska dynastia dzierżyła władzę w tym regionie w VII i VIII wiekach.

W przeciwieństwie do innych ośrodków cywilizacyjnych w Libanie, Anżar cieszył się krótkim okresem rozkwitu. Wybudowany na początku VIII wieku za panowania kalifa Walida Ibn Abd al-Malika był miejscem wypoczynku, a także dzięki swojemu dogodnemu geograficznemu położeniu, ważnym ośrodkiem handlowym.

Miasto wciąż otoczone jest wysokim na siedem metrów murem i ma ponad 100 000 m kw. powierzchni. Jest idealnie symetryczne, podzielone na cztery równe kwartały, oddzielone od siebie dwiema, przecinającymi się pod kątem prostym ulicami, z których jedna biegnie na wschód i zachód, a druga - na północ i południe. Obie ulice spotykają się w centrum miasta, gdzie umieszczono z czterech, umieszczonych na postumencie, imponujących kolumn. Naprzeciwko pałacu stoi meczet ze zwróconym ku Mekce mihrabem i studniami, z których wierni czerpali wodę do rytualnych ablucji.

Anżar został wpisany przez UNESCO na Światową Listę Zabytków Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego.

The Great Palace

Bacchus temple

BAALBEK MIASTO BOGÓW

Baalbek, jeden z najwspanialszych zabytkowych kompleksów architektonicznych na świecie, znajduje się na wschodzie Libanu, w miejscu gdzie dolina Bekaa rozciąga się między dwoma łańcuchami górskimi.

To starożytne miasto osiągnęło szczyt swego rozkwitu po podboju Aleksandra Wielkiego, który podniósł je do rangi Miasta Słońca - Heliopolis. Gdy podbił je Rzymianie i wybudowali tu swoje świątynie, miasto stał się ważnym ośrodkiem religijnym.

Monumentalne sanktuarium składa się z trzech głównych świątyń. Zwiedzanie kompleksu rozpoczyna się od świątyni Jupitera — największej, lecz nie najlepiej zachowanej.

Jupiter Temple

Budowę jej rozpoczęto za panowania cesarza Augusta przed nastaniem ery nowożytną a ukończono pięćdziesiąt lat później pod rządami Nerona. Świątynia ta miała 88 metrów długości i 48 metrów szerokości. Budowla wspierała się na pięćdziesięciu czterech kolumnach o prawdziwie imponujących rozmiarach - 22 metry wysokości i 2 metry średnicy; do dziś przetrwało tylko sześć.

Najpiękniejszym obiektem Baalbeku jest bez wątpienia świątynia Bachusa wzniesiona w II w.n.e. Dzięki zbudowanym wokół niej arabskim fortyfikacjom, chroniona przez wieki przed niszczącymi siłami natury i przed grabieżą, świątynia bardzo dobrze się zachowała. Jej bryła główna była połączona ze świątynią Júpitera monumentalnymi schodami i kolosalnymi drzwiami o delikatnym ornamentem przedstawiającym mitologiczne boginie i nimfy.

W niewielkiej odległości od świątyni Bachusa stoi świątynia Wenus wzniesiona w III w.n.e. Jest ona wspaniałym przykładem rzymskiej architektury o rzadko spotykanym okrągłym kształcie.

W Baalbek warto również zobaczyć meczet Omajjadów z VIII w. z wyraźnie widocznymi elementami bizantyjskiego kościoła, na miejscu którego został wzniesiony.

Baalbek znajduje się na Światowej Liście Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego sporządzonej przez UNESCO.

Miłośnicy rzymskiej architektury zapewne z przyjemnością obejrzą pozostałości innych budowli w dolinie Bekaa, w miejscowościach Madżdal Andżar, Niha czy Dekwe.

Baalbeck
 International
 Festival

Sydon, bądź inaczej Sajda, historyczne miasto, o którym czytamy już w słynnym El-Amarna, tekście z XIV wieku przed naszą erą, było Świadkiem wielu wydarzeń w swej trwającej blisko 6000 lat historii.

Tak jak inne fenickie miasta Sydon był pod okupą perską. Można w nim zobaczyć pięknie prezentując się zamek krzyżowców z cudownym widokiem na morze i port. Tuż obok zamku można zatrzymać się w gospodzie, by z filiżanką dobrej kawy podziwiać widoki na piękne wybrzeże. Tutaj też można spróbować przysmaków kuchni libańskiej.

Sydon zachował wiele budowli jeszcze z czasów Mameluków oraz dynastii Otomańskiej. Przykładem jest chociażby Wielki Meczet oraz „Khan el Franj”. Imponująca gospoda Khan of caravansary obecnie poddana renowacji została zbudowana w XVII wieku, by udzielała schronienia karawanom i kupcom przybywającym z dalekich krajów a pragnących zatrzymać się w tym tak urokliwym mieście.

Wielki Meczet, o którym już wspominaliśmy z zewnątrz przypomina fortecę. Jego historia sięga czasów wypraw krzyżowych, budynek ów został wybudowany przez Bractwo Szpitalników Św. Jana. Później budowla ta została za panowania Mameluków zamieniona na meczet. Nie można zapomnieć o starych targowiskach (suk w j. arabskim), obok których znajdziemy stare meczety, szkoły koraniczne zwane *madrasami* oraz łaźnie.

Tuż za Sydonem (Sajdą) odszukać należy słynną świątynię fenicką ku czci boga uzdrawiania Eszmuna. Miejsce to odwiedzali chorzy prosząc boga o zdrowie. W Muzeum Narodowym w Bejrucie można podziwiać znalezione w tej świątyni posążki dzieci ofiarowywane jako wota bogu Eszmunowi.

Często wspominany w Biblii, Tyr powstał najprawdopodobniej na początku trzeciego tysiąclecia przed naszą erą i składał się początkowo z nadmorskiego miasta i paru małych wysepek.

Miasto rozstawiły w starożytności floty kupców, handlujących wyrobami ze szkła, purpurowym barwnikiem i drewnem cedrowym, którzy przemierzali wzdłuż i wszerz Morze Śródziemne, zapewniając dzięki temu dostatek mieszkańcom metropolii.

Tyr przeżywał swój najwspanialszy okres w X w. p.n.e. kiedy to król Hiram rozbudował miasto. Jak głosi legenda, właśnie stąd bóg Zeus uprowadził księżniczkę Europę do miejsca, które dzisiaj nazywamy jej imieniem. Śladem księżniczki podążył jej brat Kadmos, który zaniósł Grekom alfabet.

Sława Tyru rozciągała się daleko i dotarła do licznych kolonii fenickich powstałych wokół basenu Morza Śródziemnego.

Wkrótce jednak bogactwo miasta zaczęło budzić pożądliwość największych zdobywców świata, a wśród nich króla Babilonu Nabuchodonozora, który oblegał je przez trzydzieści lat. Aleksander Wielki spłądował i spalił Tyr po siedmiu miesiącach oblężenia. Udało mu się tego dokonać dopiero po zbudowaniu grobli, która połączyła miasto z wyspami.

Stopniowo z upływem czasu, baseny po obu stronach grobli wypełnił piasek i miasto w ten sposób znalazło się na półwyspie.

Do dziś Tyr nosi wiele śladów swojej bogatej przeszłości. To, co było dawniej wyspą, zamienito się w rzymskie miasto z wyłożonymi mozaiką ulicami, wytyczonymi przez rządy kolumn, które zdają się zmierzać prosto do morza.

Nieco dalej znajdują się pozostałości wielkiej katedry wybudowanej przez krzyżowców, w której koronowano królów Jeruzolimy.

W innej części miasta znajduje się duża nekropolia z sarkofagami pochodzącymi z pierwszych wieków naszej ery. To wyjątkowe miejsce graniczy z rzymską drogą, nad którą dominuje łuk triumfalny strzegący wejścia do ogromnego hipodromu o długości prawie 500 metrów.

Ze względu na te bezcenne obiekty, w 1979 roku UNESCO zakwalifikowało Tyr do zabytków dziedzictwa światowego.

Odwiedzając miasto zapraszamy do korzystania z restauracji i miejsc hotelowych w Rest House.

Kana: Oddalona o około 10 km na południowy wschód od Tyru, jest uznawana przez niektórych naukowców za miejsce biblijne, w którym Chrystus dokonał swojego pierwszego cudu i od dawna jest czczona jako święte miejsce chrześcijaństwa. Można tu zobaczyć reliefy trzynastu postaci, wykutych w skale, mające rzekomo przedstawiać Chrystusa i Dwunastu Apostołów.

Parę kilometrów od niezwykle ciekawej miejscowości Dajr al-Kamar znajduje się pałac Bejt ad-Din arcydzieło libańskiej architektury XIX wieku. Pałac przedstawia sobą wspaniały widok: rozległe dziedzińce, piękne fontanny, kamień w kolorze ochry i idealnie geometryczne arkady.

Budowany przez trzydzieści lat w czasach panowania emira Baszira II Szihaba, pałac jest jedną z największych atrakcji Libanu. Masywne odrzwia wyłożone marmurem, typowe balkony „mandalun”, zamknięte kunsztownymi elementami z drewna oraz barwne witraże są typowe dla architektury tamtego okresu.

Pałac ten od niedawna znowu stał się letnią rezydencją prezydenta republiki, ale fakt ten nie stanowi utrudnienia dla zwiedzających. Wręcz przeciwnie, może się zdarzyć tak, że będą oni mieli okazję spotkać tu libańskiego męża stanu i zamienić z nim kilka słów.

Należy wspomnieć, że Bejt ad-Din jest miejscem corocznego festiwalu prezentującego różnego rodzaju przedstawienia muzyczne z udziałem artystów o międzynarodowej sławie.

Festiwale

Informacje o Festiwalach w Libanie

- www.destination.lebanon.gov.lb
- www.tyrefestival.com
- www.baalbeck.org.lb
- www.byblosfestival.org
- www.beiteddine.com
- www.albustanfestival.com

Liban, będący jednym z głównych ośrodków kultury na Bliskim Wschodzie, powraca do istniejącej przed wojną domową tradycji letnich festiwali.

W letnich miesiącach Libańczycy mogą podziwiać występy międzynarodowych gwiazd estrady, organizowane we wspanialej scenerii, takich zabytków jak Baalbek, zamek krzyżowców w Byblos, pałac Bejt ad-Din, rzymski hipodrom w Tyrze czy "karawanseraj" Chan al-Farandż w Sydonie.

Od początku lipca do końca sierpnia zabytkowe mury budzą się do życia i rozbrzmiewają dźwiękami koncertów muzycznych, spektakli operowych, śpiewem zespołów folklorystycznych albo stają się oprawą dla inscenizacji baletowych czy występów zespołów tańca nowoczesnego.

Odkrywanie tych magicznych, wspaniale iluminowanych miejsc, w letnie wieczory jeszcze piękniejszych, bo pełnych muzyki, śpiewu i tańca, jest dla każdego niezapomnianym przeżyciem.

Poza utartym szlakiem

Chociaż Liban słynie z wielu historycznych zabytków, trzeba pamiętać o górach tego kraju i jego malowniczych wioskach. Dachy z czerwonej dachówki, zbudowane z kamienia domy uczone stromych górskich zboczy, to obrazy, które w wyobraźni przybysza będą potem kojarzyć się z obrazem naszego kraju.

Warto więc opuścić utarty szlak i odkryć dla siebie kilka typowych libańskich miejscowości, takich jak na przykład Bajt Szabab, gdzie ludwisarze odlewają dzwony albo Raszaja z tradycyjnymi domami lub Baskinka, leżąca u podnóża pokrytej śniegiem góry Sannin. Jest jeszcze słynący z wodospadów Dżazzin, wspaniale wtopiona w krajobraz miejscowość Duma, Dar al-Kamar z pałacem emirów czy Bszarre, znana jako miejsce urodzenia Dżibrana Chalila Dżibrana (Gibran Khalil Gibran), słynnego libańskiego myśliciela, poety i rysownika, autora poetyckiej przypowieści *Prorok*.

Niedaleko wybrzeża warto odwiedzić Amszit, gdzie zobaczyć można wiele XX-wiecznych willi bogato zdobionych drewnem i freskami lub Batrun z katedrą, starymi kościołkami i uliczkami.

Na malowniczych bazarach w miejscowości Zuk można znaleźć wiele wyrobów rzemiosła artystycznego. Wsiadając tutaj do kolejki linowej udajemy się do Harissy, gdzie na szczycie góry stoi posąg Matki Boskiej, patronki Libanu, która spogląda na zatokę Dżunije.

Sport na łonie natury

W wielu klubach sportu i rekreacji w Libanie można grać w golfa, tenisa czy squash, można pływać lub brać udział w sportach grupowych. Bardzo popularne są treningi fitness, a hotele i kluby zapewniają swoim gościom wstęp do własnych centrów tego typu.

Ze względu na duże zróżnicowanie ukształtowania terenu, Liban oferuje wiele możliwości uprawiania sportów oraz odpoczynku i rekreacji na świeżym powietrzu. W ciągu godziny można dojechać do pokrytych od początku stycznia do końca marca śniegiem gór, gdzie klimat śródziemnomorski gwarantuje idealne warunki do uprawiania narciarstwa pod bezchmurnym niebem. Właśnie dlatego, jako niezwykłą kombinację sportową, polecamy rano jazdę na nartach a po południu pływanie w morzu.

W Libanie jest sześć ośrodków narciarskich: Cedry, Faraja, Lakluk, Fakra, Kanat Bakisz i Zaarur.

Przez większą część roku można uprawiać w naszym kraju sporty wodne, oraz bardzo przyjemnie odpoczywać na piaszczystych plażach w Dżijje, Tyrze lub Enfe bądź też w jakimkolwiek innym kurorcie na wybrzeżu.

Bardzo popularne jest tu także nurkowanie. Można zbadać okręt podwodny z czasów drugiej wojny światowej, leżący na dnie morza w pobliżu miejscowości Chalide, na południe od Bejrutu, albo spenetrować fenickie pozostałości w wodach przybrzeżnych Tyru. Jeśli chcieliby Państwo poszukać jeszcze innych przygód, to są kluby, które mogą zapewnić loty na lotniach w Regionie Cedrów albo udział w spływach kajakowych po rzece Awwali. Można terenowym pojazdem wspiąć się na strome zbocza góry Sannin lub razem z członkami jednego z libańskich klubów speleologicznych badać głębokie jaskinie. Znakomitym sposobem poznania piękna libańskiej przyrody jest udział w organizowanych wyprawach trekkingowych lub wspinaczkowych.

Kuchnia libańska

Liban jest szczególnie ceniony za swoją kuchnię, która należy do najbardziej różnorodnych i najsmaczniejszych na świecie.

Libańskie jedzenie kojarzy się przede wszystkim z mezze - zestawem niezliczonej liczby małych, zimnych i gorących przystawek, które tradycyjnie otwierają posiłek. Te starannie udekorowane i z umiarem przyprawione przysmaki cieszą zarówno oko, jak i podniebienie.

Wśród najważniejszych rodzajów mezze są: hummus - purée z ciecierzycy (odmiana grochu) z pastą sezamową, muluhhal - pastą z pieczonego bakłażana z olejem sezamowym, tabboule - sałatka z siekanej zielonej pietruszki, pomidorów i drobno pokruszonej pszenicy, warak inab/ warak arisz - liście winorośli nadziewane przeprawionym ryżem lub ryżem z mięsem, labne - odsączony jogurt doprawiony oliwą z oliwek i czosnkiem, fattusz - zielona sałata z pomidorem, ogórkiem i upieczonym na złoty kolor libańskim chlebakiem, sambusek - gorące pieczone pierożki z serem, kebba - dobrze przyprawione klopsiki z mielonego mięsa z pszenicą.

Po przystawkach przychodzi zwykle kolej na owoce morza lub mięso pieczone na rożnie: szaszłyki baranie, kebaby, szaszłyki z kurczaka lub kafta - zapiekane mielone mięso z pietruszką.

Różnorodność kuchni libańskiej nie ma granic. Są w niej także skomplikowane potrawy o wyszukanych kombinacjach smakowych, takie jak kebba b'labnija - klopsiki mielonego mięsa w jogurtowym sosie, mudzaddara - purée z soczewicy z ryżem i cebulą.

"Saj" bread

Tabboule

Kebba

Fattayer

Ksara winery

sajjadije - plasterki ryby z ryżem i sosem cebulowym i wiele innych.

Do posiłku podaje się tradycyjnie arak, narodowy napój alkoholowy, destylowany z winogron i przyprawiony anyżkiem, lub jedno ze znakomych miejscowych win.

Deser stanowią mogą egzotyczne owoce: daktyle, słodkie cytryny, mango, ananasy czy owoce hurmy. Można również skosztować ciasteczek z pistacjami i białym serem lub orientalnych lodów o swoistym aromacie.

Warto też spróbować kawy po turecku albo białej kawy czyli wyciągu z kwiatów pomarańczy rozcieńczonego wodą.

Jeśli macie Państwo niewiele czasu na posiłek, powinniście zatrzymać się przy jednym z wielu sklepików oferujących różne dania, rozsiadanych po libańskich miastach i wioskach.

Typowe libańskie Fast food to manusze - pizza z tymiankiem i oliwą z oliwek, luhme b'adzne - pizza z lekko przyprawionym mielonym mięsem i pomidorami, falafel - smażone kulki z mielonego bobu lub fasoli czy szalarna - cienkie plasterki pieczonego, marynowanego mięsa ze świeżymi i marynowanymi warzywami oraz sosem sezamowym.

Hotele i restauracje

W Libanie jest wiele luksusowych hoteli wyposażonych tak, aby pobyt w nich był przyjemny i wygodny. Liczne restauracje oferują dania kuchni różnych narodów (włoskie, japońskie, chińskie, meksykańskie etc.), ale rozmaitość restauracji z wymienioną kuchnią libańską może przyprawić o zawrót głowy. Ministerstwo Turystyki publikuje Przewodnik hotelowy oraz Przewodnik po restauracjach, nocnych klubach i kawiarniach. Oba te przewodniki są dostępne w biurach turystycznych.

Ministerstwo dysponuje również broszurami o każdym regionie kraju i o wielu różnych zabytkach.

Zakupy

Na rynku dostępne są towary prawie wszystkich firm światowych, ale odwiedzający Liban będą pewnością bardziej zainteresowani produktami miejscowymi, a zwłaszcza artykułami rzemiosła artystycznego. Szczególnie atrakcyjne są wyroby haftowane, sztucco, artykuły z brązu, orientalne kufajki i różnorakie wyroby garncarskie. Inymi oryginalnymi i atrakcyjnymi pod względem ceny pamiątkami są wyroby zdolnych libańskich jubilerów.

Klimat

Liban ma łagodny klimat śródziemnomorski ze średnio 300 słonecznymi dniami w roku. Deszcz tutaj prawie nigdy nie pada w okresie od lipca do września, a czwarte i sierpień bywają gorące i wilgotne z temperaturą sięgającą 30 stopni C. Zimy są zwykle chłodne i deszczowe na wybrzeżu i śnieżne w górach, lecz mają także wiele przyjemnych dni, co czyni Liban idealnym miejscem do uprawiania sportów zimowych.

Wizy

Podróżujący do Libanu muszą posiadać ważny paszport i wizę, którą mogą uzyskać w ambasadzie lub konsulacie Libanu zagranicą. Rezydenci 33 krajów w tym USA, Unii Europejskiej oraz Emiratów Arabskich i Malezji mogą uzyskać wizę na lotnisku w Bejrucie. Jedynym dokumentem, jakiego potrzebują jest ważny paszport.

Przepisy celne

Rzeczy osobiste nie podlegają ocenie. Możliwość przywozu alkoholu jest ograniczona do 2 butelek na osobę, zaś tytoniu - do 500 g, papierosów - do 400 szt., a cygar - do 20 szt.

VAT

Turyści opuszczający Liban mogą mieć zwrócony podatek VAT jeśli nie zatrzymali się w Libanie dłużej niż trzy miesiące. Podatek VAT nie jest zwracany za obsługę, żywność, napoje oraz papierosy.

Czas Lokalny

Czas lokalny w Libanie to GMT + 2 h zimą i 3 h latem.

Języki

Oficjalnym językiem kraju jest język arabski. Istnieje jednak różnica między językiem arabskim używanym w mowie, który jest regionalnym dialektem libańskim, a językiem arabskim używanym w piśmie - wspólnym dla wszystkich krajów arabskich.

Od czasów, gdy Liban był francuskim terytorium mandatowym, szeroko używany jest tu również język francuski.

Język angielski jest językiem biznesu i używa go wciąż rosnąca liczba Libańczyków. W Libanie z pewnością nie będziecie mieli Państwo trudności z porozumiewaniem się, ponieważ większość mieszkańców jest co najmniej dwujęzyczna. W księgarniach, kioskach można znaleźć najważniejsze międzynarodowe gazety i czasopisma.

Waluta

Walutą kraju jest funt libański, którego kurs wymiany wynosi 1500 LL za 1 USD. W Libanie nie ma trudności z wymianą pieniędzy, gdyż działa tutaj bardzo wiele kantorów. System bankowy, jeden z najlepiej rozwiniętych na Bliskim Wschodzie, wykorzystuje nowoczesne formy płatności, a większość banków dysponuje automatycznymi bankomatami, które przyjmują międzynarodowe karty płatnicze.

Godziny pracy

Oficjalnym dniem wolnym od pracy jest niedziela, chociaż niektóre sklepy i supermarkety są otwarte w niedzielę przed południem. W tygodniu godziny pracy przedstawiają się następująco:

Institucje państwowe: poniedziałek - czwartek 08:00 - 14:00,
piątek 08:00 - 11:00, sobota 08:00 - 13:00,

Sektor Prywatny: poniedziałek - piątek 08:00 - 18:00,
Banki: poniedziałek - piątek 08:30 - 16:00,
sobota 08:00 - 13:00,

Sklep: poniedziałek - sobota 09:30 - 18:00 (latem do 13:00)
Supermarkety: 08:30 - 18:00,

Uwaga: Godziny pracy latem mogą być nieco inne. Sklepy, banki i biura mogą je nieco zmienić; lepiej to sprawdzić.

Święta państwowe

- Nowy Rok / 01 stycznia
- Dzień Św. Marona / 09 lutego
- Święto Pracy / 01 maja
- Dzień Męczennika / 06 maja
- Dzień Wniebowstąpienia NMP / 15 sierpnia
- Dzień Wszystkich Świętych / 01 listopada
- Dzień Niepodległości / 22 listopada
- Boże Narodzenie / 25 grudnia

Święta religijne o zmiennych datach

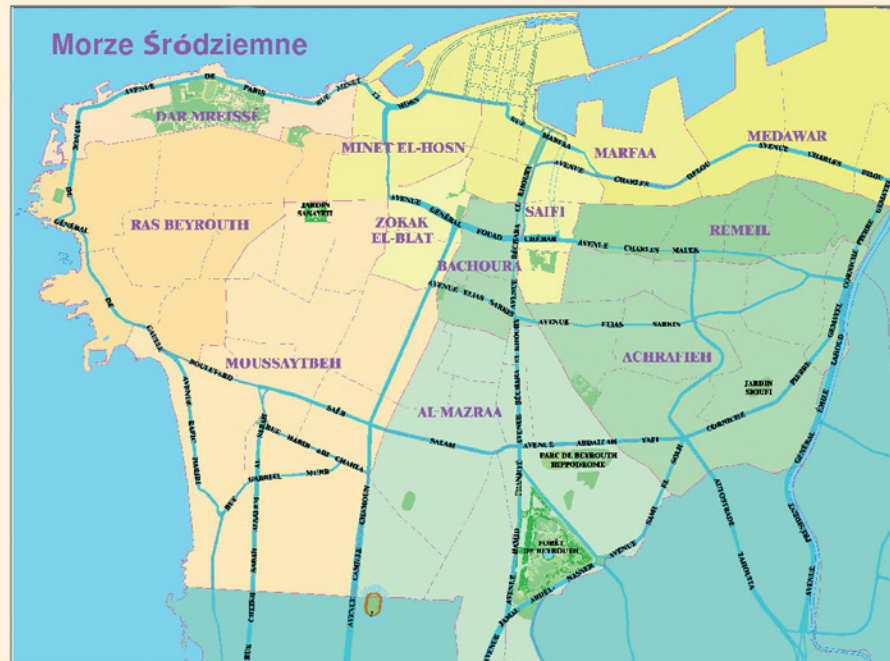
- Wielki Piątek (katołicki)
- Wielki Piątek (prawosławny)
- Wielkanoc (katołicka)
- Wielkanoc (prawosławna)
- Muzułmański Nowy Rok
- Al Fitr (trzy dni po świętym miesiącu Ramadanie)
- Al-Adha (trzy dni po pielgrzymce do Mekki i Medyny)
- Aszura
- Urodziny Proroka Muhammada
- Ramadan - święty miesiąc postu i jałmużny obchodzony przez muzułmanów. Początek tego miesiąca cofa się co roku o około 12 dni w stosunku do kalendarza gregoriańskiego. Ci, którzy go obchodzą, wstrzymują się od jedzenia, picia i palenia tytoniu w ciągu dnia. Post jest przerwany przez „iftar”- posiłek o zachodzie słońca.

Policja turystyczna

W przypadku poważnych kłopotów turyści mogą telefonować do Biura Policji Turystycznej przy Ministerstwie Turystyki (ul. Central Bank, Hamm tel: (01) 35 09 01 lub (01)34 32 86.

Biuro Informacyjne przy Ministerstwie Turystyki

Tel.: (01) 34 30 73
Adres: ul. Central Bank 550 (Hamma)
Tel.: (961) 1 340 940-1-2-3-4
Faks: (961) 1 340945
P.O. Box: 11-5344, Beirut - Lebanon
E-mail: mtt@lebanon-tourism.gov.lb
<http://www.destinationlebanon.gov.lb>

BEIRUT

Text: Charles Najjar
 Design: Id's Advertising
 Printing: Chemaly & Chemaly
 © All Rights reserved
 Published 2006
 Free Copy